

Tillægsbetænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 14. juni 2010

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU)

(Forkortelse af perioden med statens voksenuddannelsesstøtte til uddannelse på folkeskoleniveau og til gymnasial uddannelse)

[af undervisningsministeren (Tina Nedergaard)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 27. maj 2010 og var til 1. behandling den 31. maj 2010. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget. Udvalget afgav betænkning den 8. juni 2010. Lovforslaget var til 2. behandling den 10. juni 2010, hvorefter det blev henvist til fornyet behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har, efter lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i 1 møde.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under den fornyede behandling af lovforslaget modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Uddannelsesforbundet.

Undervisningsministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Samråd

Udvalget har efter afgivelse af betænkning over lovforslaget stillet 2 spørgsmål til undervisningsministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålene i et åbent samråd med udvalget den 14. juni 2010. Ministeren har i forlængelse af samrådet oversendt det talepapir, der lå til grund for besvarelsen af spørgsmålene, til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har under den fornyede behandling af lovforslaget stillet 15 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse. Undervisningsministeren har besvaret 8 spørgsmål, mens de resterende 7 spørgsmål forventes besvaret inden 3. behandling. 6 af udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til tillægsbetænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (V, DF, KF og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at V, DF og KF med aftalen om genopretning af dansk økonomi har udvist rettidig omhu i forhold til at tage ansvar for den økonomiske situation i Danmark, som er under pres på grund af den verdensomspændende økonomiske krise.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har noteret sig, at de midler, som findes ved at forkorte SVU-ordningen fra 80 til 40 uger, bliver brugt til bl.a. at finansiere, at flere unge får en uddannelse.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti mener, at det er bedre at betale regningen for den økonomiske krise nu frem for at lade udgifterne for den økonomiske krise vokse sig større og dyrere.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti ser det ikke som en rar øvelse at skulle finde så mange penge, men det gør ikke nødvendigheden heraf mindre.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti mener, at der fortsat er god mulighed for som kortuddannet at tage fag på folkeskole- og gymnasieniveau med SVU, idet 40 uger svarer til et års fuldtidsuddannelse.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti ser dog et behov for, at der rettes stor fokus på, at alle elever i folkeskolen lærer at læse, skrive og regne, idet det er bedre, at eleverne allerede i folkeskolen består de grundlæggende fag frem for, at de senere i livet skal tage grundlæggende fag på folkeskoleniveau.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har endvidere noteret sig, at Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti har fremlagt en økonomisk plan, som er underfinansieret med mellem 11 og 29 mia. kr., mens aftalen om genopretning af dansk økonomi, som er indgået mellem V, DF og KF, fuldt ud er finansieret.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten bemærker følgende:

Regeringens og Dansk Folkepartis aftale om at forringe Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU) er en massakre på vores uddannelsessystem, som især vil gå ud over de svageste på arbejdsmarkedet. Den vil medføre, at flere end nu ikke kan fastholde deres tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det er i forvejen den gruppe borgere, der har trukket mindst på uddannelseskontoen hele livet, der nu får forringet deres muligheder, når deres virksomhed lukker eller produktionen helt eller delvis outsources. Da det samtidig er dem, der har fået mindst andel i regeringens ufinansierede skattelettelser, kan man roligt sige, at de kommer til at betale regningen to gange: Først i form af en milliardbesparelse i uddannelsessystemet, og senere risikoen for ikke at kunne erhverve sig de kompetencer, der gør, at man kan fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Det er ganske uklogt i en periode, som har kostet op imod 200.000 industriarbejdspladser, at halvere perioden, hvor medarbejdere har mulighed for at forbedre deres kompetencer for at fastholde og eventuelt finde et nyt job, hvilket mange har gjort hidtil og dermed hverken har trukket på dagpenge eller efterløn. Det er særdeles uklogt at bruge uddannelsessystemet til at sende regninger i rudekuverter til de svageste på arbejdsmarkedet.

Endvidere kender vi ikke de samlede uddannelsesmæssige effekter af regeringens og Dansk Folkepartis aftale, fordi aftalen ikke er udmøntet og fremlagt endnu. Men vi ved, at de tre partier har planer om at reducere satsen til 80 pct. Det vil betyde, at alle, der påtænker at tage en uddannelse i

fremtiden, vil blive straffet for at dygtiggøre sig. Ud over at regeringen planlægger at spare 0,5 mia. kr. på denne konto, vil mange også afholde sig fra at tage kurser, fordi de bliver straffet økonomisk.

Regeringen og Dansk Folkeparti forestiller sig, at man efter deres nedskæringer bare kan tage en almindelig uddannelse på SU. Det er ren ønsketænkning. For det første har mange af de ufaglærte læse- og staveproblemer, og endnu flere har ikke den fornødne skolebaggrund for at tage en erhvervs- eller kompetencegivende uddannelse. Samtidig er der mangel på realitetssans, at folk der har stiftet hjem og familie, skulle kunne få råd til at gå ned på SU. Skulle de så have fået mere end to børn, vil de også blive straffet på grund af reduktionen af børnechecken. Samlet set er det ærgerligt, at regeringen ikke kan oplyse de samlede negative uddannelsesmæssige konsekvenser, inden Folketinget skal vedtage dette forslag.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for tillægsbetænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i tillægsbetænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tillægsbetænkningen.

Per Bisgaard (V) Britta Schall Holberg (V) Ulla Tørnæs (V)

Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfm. Troels Christensen (V) Marlene Harpsøe (DF) fmd.

Hans Kristian Skibby (DF) Rasmus Jarlov (KF) Villum Christensen (LA) Christine Antorini (S)

Carsten Hansen (S) Kim Mortensen (S) Kirsten Brosbøl (S) Pernille Vigsø Bagge (SF)

Nanna Westerby (SF) Marianne Jelved (RV) Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	3
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 223 efter afgivelse af betænkning

Bilagsnr. Titel

12	Materiale udleveret af 3F, Roskilde, ved deres foretræde for udvalget 8/6-10
13	Betænkning afgivet 8/6-10
14	Tidsplan for fornyet udvalgsbehandling
15	Henvendelse af 11/6-10 fra Uddannelsesforbundet
16	1. udkast til tillægsbetænkning
17	Talepapir fra samrådet 14/6-10 om samrådsspørgsmål A og B, fra undervisningsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 223 efter afgivelse af betænkning

Spm.nr. Titel

19	Spm. om kommentar til materiale udlevet af 3F, Roskilde, ved deres foretræde for Uddannelsesudvalget, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
20	Spm. tilbagetaget
21	Spm. om ministerens vurdering af udgifterne ved at sikre, at 3 områder fritages for besparelser, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
22	Spm., om ministeren vil oversende en oversigt over deltagerprisen for FVU-, AVU- og hf-enkeltfagskurser, og hvad deltagerprisen kommer til at være ved vedtagelse af L 223, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
23	Spm., om ministeren kan bekræfte, at regeringen ikke agter at skære i selve satsen for SVU'en, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
24	Spm. om, hvilke typer uddannelse der typisk bevilges SVU til i perioden fra 40 til 80 uger, herunder om der er tale om forløb, som fører frem til en adgangsgivende eksamen, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
25	Spm. om, hvor mange af de 500 der bliver ramt, fordi de tidligere har brugt VUS eller SVU, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
26	Spm. om, hvorfor ministeren ved 2. behandling ikke ville be- eller afkræfte, at regeringen vil skære i satserne på SVU, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
27	Spm. om ministerens kommentar til henvendelse af 11/6-10 fra Uddannelsesforbundet, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
28	Spm. om en oversigt over antallet af SVU-modtagere pr. år siden 2000, til undervisningsministeren
29	Spm. om, i hvilket omfang tildelingen af SVU har betydet, at modta-

gerne ikke har modtaget anden offentlig forsørgelse, til undervisningsministeren

- 30 Spm. om andre forslag i genopretningspakken på voksen- og efteruddannelsesområdet, til undervisningsministeren
- 31 Spm., om SVU-ordningen har medført afskedigelser, til undervisningsministeren
- 32 Spm. om, hvordan reduktionen af SVU-perioden bidrager til, at flere kommer i uddannelse, til undervisningsministeren
- 33 Spm. om et eksempel på, hvad reduktionen af satsen for SVU til 80 pct. af dagpengesatsen konkret vil betyde, til undervisningsministeren
- 34 Spm. om, hvor mange personer der vil afstå fra at videreuddanne sig, til undervisningsministeren

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende L 223 efter afgivelse af betænkning

Samrådspm.nr.

Titel

- A Samrådssp., om lovforslaget og de øvrige forslag i genopretningspakken har været undergivet en samlet vurdering i forhold til effekterne, til undervisningsministeren
- B Samrådssp. om, hvor mange der vil blive fyret, hvis ikke lovforslaget bliver vedtaget, til undervisningsministeren

6 af udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og svarene er optrykt efter ønske fra S, SF, RV og EL.

Spørgsmål 19:

Ministeren bedes kommentere materiale udleveret af 3F-Roskilde ved deres foretræde for Uddannelsesudvalget den 8. juni 2010.

Svar:

I 3F's notat af 8. juni 2010 om SVU og målrettet uddannelse for kortuddannede gives der tre konkrete eksempler på personer, som er i gang med et brancheskift ved hjælp af almen uddannelse med SVU. Jeg har noteret mig, at der i alle tre tilfælde er tale om, at uddannelse med SVU anvendes som et alternativ til ledighed.

Hovedsigtet med SVU er og har siden ordningens etablering primært været at sikre, at beskæftigede kan vedligeholde og videreudvikle deres kompetencer. I stedet for de i notatet beskrevne løsninger kunne de pågældende, der anvender denne mulighed, have taget kontakt til arbejdsmarkedsmyndighederne med henblik på jobsøgning, udarbejdelse af jobplaner m.m.

Jeg finder det dog fornuftigt og godt, at de omtalte personer har valgt at uddanne sig, men det kan - som jeg har omtalt i mit svar på spørgsmål 15 vedrørende L 223 - diskuteres, om det ikke er en bedre løsning, både for den enkelte og for samfundet, at efter- og videreuddannelse målrettes de kompetencer, som arbejdsmarkedet efterspørger.

Sammenfattende vil jeg gerne om de tre eksempler sige, at jeg håber, at en forkortelse af perioden med SVU fra 80 til 40 uger vil kvalificere uddannelsesvalget og skærpe opmærksomheden på at vælge målrettet og konkret, så uger med støtte anvendes optimalt.

Med hensyn til 3F's uddannelsespolitiske overvejelser kan jeg generelt henvise til de øvrige spørgsmålsbesvarelser, specielt svarene på spørgsmål 14, 15 og 18. Som jeg har tilkendegivet i besvarelsen af spørgsmål 18, er der andre muligheder for at deltage i uddannelse, når 40 uger med SVU til uddannelse på alment niveau er opbrugt. Det er således muligt at deltage i almen voksenuddannelse og hf med SU, men der er også den mulighed at uddanne sig på deltid, altså i fritiden, hvad mange gør allerede.

Spørgsmål 23:

Kan ministeren bekræfte, at regeringen ikke agter at skære i selve satsen for SVU'en?

Svar:

Som jeg oplyste i Folketingets Uddannelsesudvalg i åbent samråd tirsdag den 1. juni om aftale om genopretning af dansk økonomi, foreslår regeringen at reducere satserne for SVU og VEU-godtgørelse til 80 pct. af højeste dagpengesats med virkning fra 2012.

Spørgsmål 24:

Ministeren skønner, at 500 personer vil blive ramt af stramningen. I den forbindelse bedes ministeren oplyse, hvilke typer af uddannelse der typisk bevilges SVU til i perioden fra 40 til 80 uger, herunder om der er tale om sammenhængende forløb, som f. eks. fører frem til en adgangsgivende eksamen?

Svar:

Antallet af SVU-modtagere på almen uddannelse, som indtil nu har fået tildelt SVU til mere end 40 uger, varierer markant med konjunkturerne. I 2008 og 2009 fik henholdsvis ca. 100 og 400 personer tildelt SVU til almene forløb af mere end 40 ugers varighed.

I 2009 deltog ca. 40 pct. af de 400 personer i almen voksenuddannelse, ca. 37 pct. deltog i kombinerede forløb, mens 21 pct. gik på hf.

Spørgsmål 25:

Hvor mange af de 500 bliver ramt, fordi de tidligere har brugt VUS eller SVU – og altså nu bliver straffet for tidligere brug af uddannelse?

Svar:

Hvorvidt tidligere SVU-modtagere bliver berørt af nedsættelsen af det mulige antal uddannelsesuger med SVU fra 80 til 40 afhænger dels af det antal uger, der søges støtte til, dels af omfanget af det tidligere forbrug.

Omkring de 400 af de 500, der er nævnt ovenfor, er personer, der har søgt mere end 40 ugers SVU. Omkring 100 af de 500 er personer, der skønnes at have et tidligere forbrug i et omfang, der forhindrer tildeling af yderligere SVU med en grænse på 40 uger. Da der er meget stor usikkerhed med hensyn til de tidligere modtageres forbrug og deres fremtidige søgning af SVU, er skønnet på de 500 personer et meget usikkert skøn.

Jeg kan desuden oplyse at, i 2009 lå den gennemsnitlige tildeling af SVU på 5,1 uge. Ca. 84 pct. af førstegangstildelingerne var på 5 uger eller derunder.

Spørgsmål 26:

Hvorfor vil ministeren ved 2. behandling ikke be- eller afkræfte, at regeringen vil skære i satserne på SVU, når der af ministerens talepapir fra samrådet 1/6-10 (alm. del – bilag 249) fremgår følgende:

»Konkret foreslår vi at reducere satserne for SVU og VEU godtgørelse til 80 pct. af højeste dagpengesats i 2012. Vi vil afkorte SVU-støtteperioden til 40 uger, hvilket forventes at påvirke ca. 500 støttemodtagere årligt.«?

Svar:

Jeg henviser til min besvarelse af spørgsmål 23.

Spørgsmål 27:

Ministeren bedes kommentere henvendelse af 11. juni 2010 fra Uddannelsesforbundet, jf. L 223 – bilag 15.

Svar:

Uddannelsesforbundet har tidligere henvendt sig, og denne henvendelse har jeg kommenteret i mit svar på spørgsmål 15 på L 223. Den nye henvendelse drejer sig om, at Uddannelsesforbundet ikke er tilfreds med min besvarelse af spørgsmål 15, da Uddannelsesforbundet fortolker mit svar sådan, at jeg mener, at kortuddannede ikke skal gå på almen uddannelse, men gå direkte i gang med en erhvervsuddannelse, men den fortolkning kan jeg ikke tilslutte mig.

Min pointe i besvarelsen af spørgsmål 15 er, at det ikke altid er hensigtsmæssigt, at virksomhederne kan aftale med deres medarbejdere, at de er fraværende fra arbejdsmarkedet i en periode på helt op til 80 uger på grund af deltagelse i almen uddannelse.

Med formuleringen har jeg tænkt på, at en uddannelsesperiode med SVU i 80 uger kan have været anvendt som et alternativ til ledighed, og det er ikke altid positivt. Det er betænkeligt, at det har været muligt at anvende en periode på 2 år på SVU uden for arbejdsmarkedet uden sikkerhed for, at de 2 år bliver brugt målrettet på en uddannelse, der både matcher den enkeltes ønsker og arbejdsmarkedets behov.